

ریاست جمهوری

ضوابط حفاظت از حیات وحش در محدوده‌های در اختیار نیروهای نظامی، انتظامی و سایر دستگاه‌های دولتی و نهادها

ماده ۱- تعاریف:

عبارات زیر در این شیوه‌نامه با مفاهیم زیر مورد استفاده قرار می‌گیرند:

سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست

معاونت: معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی

اداره کل: اداره کل حفاظت محیط زیست استان

دستگاه: دستگاه‌های دولتی، نهادها و سازمان‌های نظامی، انتظامی و امنیتی

عرصه: عرصه زیستگاهی در اختیار دستگاه که خارج از مناطق تحت مدیریت سازمان قرار دارد.

ماده ۲: اهداف:

- جریان سازی حفاظت از تنوع زیستی در تمام سطوح حاکمیت
 - پیشگیری از تخریب زیستگاه و ورود آسیب به جانوران وحشی و زیستگاه‌های آنها
 - هماهنگی بین دستگاه با سازمان حفاظت محیط زیست در راستای حفاظت از حیات وحش
 - بهره‌گیری از ظرفیت دستگاه‌ها و مراجع مذکور در حفاظت از تنوع زیستی
 - ارتقاء آگاهی و مسئولیت‌پذیری در قبال تنوع زیستی کشور
 - توجه به اهمیت حفظ تنوع زیستی و زیستگاه‌های طبیعی به عنوان سرمایه ملی
- ماده ۳: دامنه شمول این شیوه‌نامه شامل تمامی محدوده‌هایی است که در اختیار سایر دستگاه‌های دولتی، نهادها و یگان‌های نظامی، انتظامی و امنیتی است که زیستگاه‌های حیات وحش در محدوده تحت مدیریت آنها قرار دارد.

ماده ۴- ضوابط:

- کلیه گونه‌های حیات وحش اعم از گیاهی و جانوری (مهره‌داران و بی‌مهرگان) باتوجه به جایگاه و نقش آنها در تکمیل شبکه حیات و حفظ ذخائر ژنتیکی کشور مشمول این ضابطه می‌گردد.
- هرگونه اقدام به شکار (اعم از کشتن، زنده گیری و...) و صید و نگهداری در اسارت جانوران وحشی در محدوده‌های در اختیار دستگاه بدون اخذ مجوز از سازمان ممنوع است.
- به منظور جلوگیری از تعارض با جانوران وحشی لازم است محدوده‌های سکونتگاهی واقع در زیستگاه‌های حیات وحش با بهره‌گیری از تمهیدات لازم از جمله احداث دیوار، فنس کشی و سایر روش‌های بازدارنده ایمن‌سازی گردد.

ریاست جمهوری

- در صورت ورود خسارت یا احتمال بروز خسارت از سوی جانوران وحشی لازم است موضوع به نزدیک ترین واحد محیط زیست اعلام گردد.
- در صورت ورود گونه های گوشتخوار بزرگ جثه، نظیر خرس، پلنگ، کفتار و گرگ به محدوده در اختیار لازم است ضمن انجام اقدامات دورکننده از جمله شلیک هوایی، موضوع در اولین فرصت به واحدهای زیرمجموعه محیط زیست اطلاع رسانی گردد.
- چنانچه محدوده در اختیار به دلیل وسعت زیاد در گستره خانگی گونه های یاد شده واقع گردیده است اقدام در جهت متواری کردن صرفاً در صورت احتمال بروز تنش یا آسیب صورت پذیرد و از برهم زدن امنیت جانوران در زیستگاه ها خودداری گردد.
- ورود ماشین آلات سنگین و برگزاری مانور در فصل زادآوری جانوران وحشی، ممنوع است.
- هرگونه اقدام به تخریب زیستگاه اعم از قطع درخت، بوته کنی، ایجاد حریق گسترده در محدوده های زیستگاهی ممنوع است.
- اقدام به برداشت آب از منابع آبی داخل محدوده علاوه بر اخذ مجوزهای مربوطه باید با لحاظ نمودن تأمین حبابه مورد نیاز حیات وحش و زیستگاه صورت پذیرد.
- آلودگی ناشی از پسماند و فاضلاب های انسانی و صنعتی باید به صورت اصولی در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه جمع آوری و دفع شوند.
- استفاده از سموم و هرگونه ماده شیمیایی در زیستگاه های طبیعی با اهداف مختلف باید با اطلاع سازمان صورت پذیرد.
- تعامل مستمر و تبادل اطلاعات بین سازمان حفاظت محیط زیست و دستگاه انجام پذیرد.
- شناسایی و گزارش به موقع تهدیدات و تخلقات محیط زیستی از سوی دستگاه به سازمان صورت پذیرد.
- همکاری در اجرای برنامه های آموزشی، فرهنگی و اجتماعی مرتبط با حیات وحش از سوی سازمان و دستگاه انجام شود.
- همکاری لازم در اجرای طرح های پژوهشی، احیایی و حفاظتی با درخواست سازمان صورت پذیرد.

ماده ۵- وظیفه ادارات کل:

- تهیه لیست و اعلام گونه های موجود در عرصه و تهیه نقشه پراکنش، تعیین مناطق حساس زیستگاهی و بازه زمانی زادآوری حیات وحش در عرصه زیستگاهی تحت اختیار دستگاه به متولیان مربوطه
- همکاری در جهت برگزاری دوره آموزشی برای کارکنان مستقر در عرصه
- نظارت بر اقدامات و بازدید دوره ای عرصه برای ارزیابی و ارایه گزارش به معاونت
- ارایه مشاوره فنی و کارشناسی به دستگاه ها در زمینه حفاظت از حیات وحش
- حمایت از طرح های تحقیقاتی و حفاظتی در محدوده های تحت اختیار دستگاه ها

تهران، ضلع شمالی بزرگراه حکیم، بین شیخ فضل... و یادگار امام، پارک طبیعت پردیس، تلفن: ۴۴-۸۸۲۶۸۰۳۹

ریاست جمهوری

ماده ۶- وظایف واحد استانی دستگاهها:

- ایجاد واحد حفاظت محیط زیست زیر نظر بالاترین مقام اجرایی دستگاه
- ابلاغ ضوابط اعلامی به کارکنان تحت امر و نظارت بر اجرای آن در محدوده زیستگاهی
- آموزش کارکنان با همکاری اداره کل حفاظت محیط زیست استان در حوزه ضرورت‌های حفاظت از حیات وحش و زیستگاه‌های آنها و قوانین و مقررات محیط زیستی
- جلوگیری از تخریب زیستگاه و شکار و صید غیر مجاز در عرصه زیستگاهی با هماهنگی سازمان حفاظت محیط زیست
- همکاری با سازمان در مواقع لزوم به منظور بازدید و ارزیابی عرصه زیستگاهی در اختیار دستگاه
- رعایت قوانین و مقررات محیط زیست و دستورالعمل‌های صادره از سوی سازمان
- ایجاد و اجرای برنامه‌های حفاظتی ویژه در محدوده‌های تحت اختیار
- تعامل مستمر و تبادل اطلاعات بین سازمان حفاظت محیط زیست و دستگاه
- شناسایی و گزارش به موقع تهدیدات و تخلفات محیط زیستی از سوی دستگاه به سازمان
- همکاری در اجرای برنامه‌های آموزشی، فرهنگی و حفاظتی مرتبط با حیات وحش

ماده ۷- نظارت و ارزیابی:

- به منظور هماهنگی، تشریک مساعی و هم‌افزایی کارگروه مشترک بین واحد استانی دستگاه با اداره کل حفاظت محیط زیست استان تشکیل می‌گردد.
- کارگروه موظف به ارائه گزارش سالانه از وضعیت حیات وحش در محدوده مذکور به معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی می‌باشد.
- سازمان حفاظت محیط زیست (معاونت محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی) مسئول نظارت مستمر بر اجرای این شیوه‌نامه و هماهنگی‌ها و پیگیری اقدامات دستگاه‌ها در حوزه حفاظت از حیات وحش می‌باشد.